

Kredittforeningen for Sparebanker

Rapport

3. kvartal 2021

(urevidert)

Nøkkeltall

	3. kv. 2021	3. kv. 2020	Hittil 2021	Hittil 2020	Året 2020
Resultat (mill.kr)					
Netto renteinntekter	1,23	1,15	3,69	5,20	6,50
Personalkostnader	0,77	0,71	2,06	2,18	2,96
Totale driftskostnader	1,54	1,56	4,37	4,64	6,21
Gevinst/tap(-) på finansielle instr.	-0,07	0,09	-0,12	0,13	0,14
Resultat før skatt	-0,38	-0,33	-0,81	0,68	0,42
Resultat etter skatt	-0,31	-0,28	-0,60	0,47	0,22
Regnskapsposter (i % av GFK)					
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	4 526	4 691	4 682	5 193	4 560
Netto renteinntekter	0,11 %	0,10 %	0,11 %	0,13 %	0,14 %
Personalkostnader	0,07 %	0,06 %	0,06 %	0,06 %	0,06 %
Totale driftskostnader	0,14 %	0,13 %	0,12 %	0,12 %	0,14 %
Resultat før skatt	-0,03 %	-0,03 %	-0,02 %	0,02 %	0,01 %
Resultat etter skatt	-0,03 %	-0,02 %	-0,02 %	0,01 %	0,00 %
Balanse (mill.kr)					
Brutto utlån	3 943	4 020	3 943	4 020	4 026
Lån opptatt ved utstedelse av verdipapirer	3 919	3 946	3 919	3 946	3 946
Forvaltningskapital	4 117	4 155	4 117	4 155	4 156
Andre nøkkeltall (%)					
Vekst i utlån (siste 12 mnd.)	-1,9 %	-19,0 %	-1,9 %	-19,0 %	-16,4 %
Kostnader i % av totale inntekter	132,9 %	126,5 %	122,9 %	87,3 %	93,7 %
Kostnader i % av totale inntekter ekskl. gevinst/tap på fin. instr.	125,1 %	136,7 %	118,8 %	89,5 %	95,7 %
Kapitaldekning	22,9 %	24,6 %	22,9 %	24,6 %	24,5 %
Ren kjernekapitaldekning	17,1 %	18,7 %	17,1 %	18,7 %	18,6 %
Uvektet kjernekapitaldekning	3,5 %	3,8 %	3,5 %	3,8 %	3,8 %
LCR	6 925%	26 990%	6 925%	26 990%	8 397%

Selskapet

Kredittforeningen for Sparebanker (KfS) ble stiftet i 2004 som en forening av låntakere.

KfS har som formål å yte mellomlange og langsiktige lån til medlemmene som etter vedtektene bare kan være norske sparebanker. KfS har siden etableringen hatt en avtale om administrasjonssamarbeid og kostnadsdeling med Eiendomskreditt AS.

Forretningsidé og strategi

KfS er et «non profit foretak» hvor formålet er å tilby medlemsbankene langsiktig finansiering til gode betingelser. Brukernytten og ikke avkastning på egenkapitalen er det bærende motivet for virksomheten. Med utgangspunkt i store innlån, lave driftskostnader og begrenset inntjeningsbehov, skal KfS være i stand til å gi konkurransedyktige lån til sparebankene.

Regnskapsprinsipper

Fra 01.01.2020 rapporteres regnskapet i henhold til IFRS. Kvartalsregnskapet er utarbeidet i samsvar med IAS34 om delårsrapportering. For nærmere beskrivelse av regnskapsprinsippene og endringene som følge av IFRS vises det til note 1 og note 19 i årsrapporten for 2019.

Regnskap 3. kvartal 2021

(Tall for 3. kvartal. 2020 i parentes)

Resultatet i tredje kvartal er preget av et fortsatt lavt rentenivå. Selskapet opererer med lave utlånsmarginer og renteavkastningen på egenkapitalen utgjør derfor en viktig del av netto renteinntekter. Selskapets forsiktige risikoprofil innebærer at selskapets kapital forvaltes konservativt og er plassert i pengemarkedet med flytende rente.

Netto renteinntekter var i tredje kvartal 1,23 mill.kr (1,15 mill.kr), tilsvarende 0,11% (0,10%) av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Totale driftskostnader utgjorde 1,54 mill. kr (1,56 mill. kr) og utgjør 0,14% (0,13%) av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Lønn og generelle administrasjonskostnader utgjorde 1,46 mill.kr (1,52 mill.kr) og andre driftskostnader var 0,69 mill.kr (0,43 mill.kr). Lave driftskostnader er en viktig konkurransefaktor for KfS. Avgift til krisetiltaksfondet som ble innført i 2019 utgjør nå 36% av de totale kostnadene.

Resultat før skatt var i tredje kvartal -0,38 mill.kr (-0,33 mill.kr). Resultatet etter skatt viser -0,31 mill.kr (-0,28 mill.kr).

Regnskap hittil i 2021

(Tall pr 30.09.2020 i parentes)

Hittil i år utgjør netto renteinntekter 3,69 mill.kr (5,20 mill.kr), som tilsvarer 0,11% (0,13%) av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Lønn og generelle administrasjonskostnader utgjør i samme periode 4,21 mill.kr (4,49 mill.kr). Andre driftskostnader utgjorde 0,16 mill.kr (0,15 mill.kr). Totale driftskostnader utgjorde 0,12% (0,12%) av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Ved utløpet av tredje kvartal var resultat før skatt negativt med 0,81 mill.kr (positivt 0,68 mill.kr). Resultatet etter skatt var negativt med 0,60 mill.kr (positivt 0,47 mill.kr). Resultat etter skatt utgjør på årsbasis -0,02% (0,01%) av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Balanse per 30.09.2021

(Tall per 30.09.2020 i parentes)

Utlån og forvaltningskapital

Sparebankene har under covid-19 pandemien hatt en meget god innskuddssituasjon. Behovet for andre innlån fra markedet har derfor vært lavere enn normalt.

I første kvartal lanserte KfS et grønt låneprodukt til sparebankene. Gjennom samarbeid mellom sparebanker og KfS kan grønne prosjekter i de lokale sparebankene

finansieres ved at KfS utsteder grønne obligasjoner og låner midlene videre til sparebankene. Ettersom det er relativt ressurskrevende å utstede grønne obligasjoner og det per i dag er et begrenset antall lån til grønne formål i hver enkelt bank, vil bruk av KfS som felles utsteder av grønne obligasjoner være både effektivt og ressursbesparende for sparebankene.

Hittil i år er utlån redusert med 83 mill.kr, eller 2%. Det er utbetalt 1 291 mill. kr i nye utlån. I samme periode er det innfridd lån med 1 374 mill. kr. Av utbetalte lån i 2021 utgjør grønne lån hele 48%. Tilbudet om grønne lån har gitt økt interesse hos flere sparebanker og antallet låntakerbanker har siden årsskiftet økt med 5 banker til totalt 41 banker. Samlede utlån utgjør 3 937 mill.kr.

Forvaltningskapitalen var ved utgangen av september 4 117 mill.kr (4 155 mill.kr).

Innlån

Det er per 30.09.2021 emittert obligasjoner pålydende totalt 1 211 mill.kr (545 mill.kr).

KfS har utarbeidet et grønt rammeverk for finansiering av lån i den enkelte sparebank. Under rammeverket kan sparebanker finansiere boliger, næringsbygg, fornybar energi, elektriske transportmidler og tiltak innen energieffektivisering. Rammeverket er vurdert av Sustainalytics som i en "Second Party Opinion" har vurdert rammeverket til å være «troverdig og virkningsfullt» og i tråd med Green Bond Principles 2018. All dokumentasjon om selskapets Green Bond Program finnes på selskapets hjemmeside www.kredittforeningen.no

Av nye låneopptak i 2021 utgjør grønne obligasjoner 626 mill.kr, eller 52%. De to grønne obligasjonslånene er notert på ABM Nordic og merket med ESG.

Pålydende av utestående obligasjonsgjeld er 3 956 mill.kr (4 270 mill.kr).

KfS vil fremover i henhold til eget rammeverk rapportere på låneformål og klimaeffekter av midlene som er lånt inn.

KfS er ratet av Nordic Credit Rating (NCR). Den offisielle 'A-' langsiktige utsteder ratingen reflekterer selskapets sterke kapitalisering og lave risikoappetitt. NCR vurderer kvaliteten i utlånsporteføljen til 'bbb+' og misligholdrisikoen til å være lavere enn for gjennomsnittet av selskapets kunder.

Eierforhold, egenkapital og kapitaldekning

Den ansvarlige kapitalen i KfS består av medlemsinnskudd, egne fond og egenkapitalbeviskapital. Medlemsinnskuddene utgjør selskapets rene kjernekapitalinstrument. Medlemsinnskuddet trekkes som en prosentandel av lånene ved utbetaling. Størrelsen på medlemsinnskuddet for det enkelte lån fastsettes slik at dette alene representerer en kapitaldekning på ca. 15%. Etter at et lån er innfridd tilbakebetales medlemsinnskuddet etter forutsetninger angitt i vedtektene. Egenkapitalbeviskapitalen på 50 mill.kr teller i kapitaldekningsammenheng som tilleggskapital.

Ved utgangen av kvartalet hadde foretaket en samlet ansvarlig kapital etter fradrag på 193,60 mill.kr. Kapitaldekningen er 22,89 % hvorav ren kjernekapital utgjorde 17,05%. Uvektet kjernekapital utgjorde 3,50%. KfS har et minstekrav til ren kjernekapitaldekning og uvektet kjernekapitaldekning på hhv. 11,3% og 3%. Beregningen er nærmere beskrevet i note 8 til regnskapet.

I desember 2019 offentliggjorde Finansdepartementet nye kapitalkrav for banker og finansinstitusjoner. Endringen innebærer at de lettelsene i kapitalkrav som følger av full implementering av CRR/CRD IV (SMB rabatt og bortfall av Basel I gulvet) blir motvirket av en økning av systemrisikobufferen med 1,5%-poeng. Ettersom KfS ut ifra sitt virkeområde ikke påvirkes av noen av lettelsene i kapitalkravene, men kun av økningen i kapitalkravene, medfører endringen at KfS får et økt kapitalkrav på 1,5%-poeng fra 31.12.2022.

Fremtidsutsikter

Bankene har så langt i 2021 hatt høy innskuddsdekning og redusert behov for å låne i markedet. Samtidig har kredittpåslagene i markedet for bankobligasjoner

fortsatt å falle. Det er også blitt mindre forskjeller i kredittpåslagene mellom de ulike bankene. Dette er en positiv utvikling for bankene som får billigere innlån, men gjør det vanskeligere for KfS å konkurrere om de samme lånene.

For KfS er brukernytten for sparebankene den viktigste målsettingen. Modellen der grønne prosjekter i de lokale sparebankene kan finansieres ved at KfS utsteder grønne obligasjoner og låner midlene videre til sparebankene er et godt bidrag til dette. Kunder, myndigheter og investorer har et økende fokus på hva finansinstitusjonene gjør på dette området. Vi forventer derfor at interessen for grønne lån i KfS vil fortsette å øke. Grønne obligasjonslån og grønne utlån vil derfor trolig utgjøre en økende andel av volumet fremover.

KfS driver tilnærmet som et «non profit foretak» med lave utlånsmarginer. Avkastningen på egenkapitalen er

derfor av stor betydning for inntjeningen. Fallet i markedsrentene det siste året har påvirket resultatet og medført et negativt resultat etter tredje kvartal. Selv om det gjøres tiltak for å kompensere for inntektsbortfallet vil dette ta tid. Det forventes derfor et negativt resultat for hele året 2021.

Norges Bank besluttet å sette opp styringsrenten med 0,25%-poeng i midten av september og signalisert ytterligere renteoppgang med 1,25-1,5%-poeng de neste årene. Høyere renter vil fremover ha en betydelig positiv effekt på resultatutviklingen, og det forventes en positiv resultatutvikling for 2022.

KfS har god soliditet, en lavrisiko utlånsportefølje og forventer ikke at det vil oppstå tap.

Resultat

Tall i mill.kr	Note	3. kvartal 2021	3. kvartal 2020	Hittil i 2021	Hittil i 2020	Året 2020
Renteinntekter		10,64	11,86	36,00	66,22	77,37
Rentekostnader		9,41	10,71	32,31	61,02	70,87
Netto renteinntekter	4	1,23	1,15	3,69	5,20	6,50
Provisjonsinntekter og -kostnader		-0,00	-0,00	-0,01	-0,01	-0,01
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	11	-0,07	0,09	-0,12	0,13	0,14
Andre driftsinntekter		-	-	-	-	-
Sum andre driftsinntekter		-0,07	0,09	-0,13	0,12	0,12
Personalkostnader		0,77	0,71	2,06	2,18	2,96
Andre driftskostnader		0,77	0,85	2,30	2,46	3,24
Avskrivninger på varige driftsmidler		-	-	-	-	-
Sum driftskostnader		1,54	1,56	4,37	4,64	6,21
Resultat før nedskrivninger og skatt		-0,38	-0,33	-0,81	0,68	0,42
Nedskrivninger og tap på utlån	6	-	-	-	-	-
Resultat av drift før skatt		-0,38	-0,33	-0,81	0,68	0,42
Skatt på ordinært resultat		-0,07	-0,05	-0,22	0,21	0,20
Resultat av drift etter skatt		-0,31	-0,28	-0,60	0,47	0,22

Balanse

Tall i mill.kr	Note	30.09.2021	30.09.2020	31.12.2020
EIENDELER				
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		103,37	18,55	33,93
Utlån til kunder til amortisert kost	3	3 942,52	4 020,15	4 025,74
Sertifikater, obligasjoner og andre verdipapirer til virkelig verdi	10	70,45	115,58	96,59
Utsatt skattefordel		-	-	-
Andre eiendeler		0,99	0,94	0,22
Sum eiendeler		4 117,32	4 155,22	4 156,46
GJELD OG EGENKAPITAL				
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	7	3 918,58	3 945,88	3 945,88
Annen gjeld		0,24	0,37	0,21
Utsatt skatt		0,67	0,92	0,96
Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter		0,55	0,52	0,63
Andre avsetninger		-	-	-
Sum gjeld		3 920,05	3 947,69	3 947,68
Innskutt egenkapital				
Medlemsinnskudd		137,43	146,85	148,35
Overkurs		0,02	0,02	0,02
Egenkapitalbeviskapital	13	50,00	50,00	50,00
Opptjent egenkapital				
Annen egenkapital		10,42	10,20	10,42
Årets resultat		-0,60	0,47	-
Sum egenkapital		197,27	207,53	208,78
Sum gjeld og egenkapital		4 117,32	4 155,22	4 156,46

Endring i egenkapital

(i mill. kr)

	Medlems- innskudd	Egenkapital- beviskapital	Overkurs- fond	Opptjent egenkapital	Total
Egenkapital pr. 01.01.2021	148,35	50,00	0,02	10,42	208,78
Innbetaling av medlemsinnskudd	13,08				13,08
Utbetaling av medlemsinnskudd	-24,00				-24,00
Årets resultat				-0,60	-0,60
Egenkapital pr. 30.09.21	137,43	50,00	0,02	9,82	197,27

Med innføringen av CRD IV i 2014 oppfylte ikke lenger egenkapitalbeviskapitalen de nye kriteriene for å kunne telle som ren kjernekapital. Rene kjernekapitalinstrumenter skal dekke den første og proporsjonalt største delen av tap ettersom de oppstår sammenlignet med alle kapitalinstrumenter utstedt av foretaket. I KfS er det medlemsinnskuddene som er den dårligst prioriterte kapitalen. Etter regnskapsregelverket som anvendes må rene kjernekapitalinstrumenter være klassifisert som egenkapital. For å tilpasse foretakets vedtekter til CRD IV ble disse endret i 2014. I vedtektene er medlemsinnskuddet, som tidligere var definert som ansvarlig lånekapital og telte med 50% i kjernekapitalen og 50% i tilleggskapitalen, nå å regne som egenkapital. Hele medlemsinnskuddet er dermed ren kjernekapital. Endringene i vedtektene innebærer videre at overskytende midler ved avvikling tilfaller medlemmene proratarisk etter medlemmenes innskudd. Etter vedtektsendringen i 2014 tilfredsstiller ikke egenkapitalbeviskapitalen kravene til å inngå som ren kjernekapital eller annen kjernekapital, det er nå å regne som tilleggskapital i beregningen av kapitaldekningen. I henhold til regnskapslovens § 6-3 har KfS i regnskapet for 2021 ført medlemsinnskuddet opp under egenkapital på en egen linje under «Innskutt egenkapital».

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Delårsregnskapet er avlagt i henhold til International Financial Reporting Standards (IFRS) godkjent av EU, herunder IAS 34 – delårsrapportering. Finansielle eiendeler og forpliktelser er i regnskapet enten målt til amortisert kost, til virkelig verdi over resultatet eller til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader. En beskrivelse av regnskapsprinsippene som er lagt til grunn fremkommer av note 1 i årsregnskapet for 2020.

KfS har valgt å benytte muligheten gitt av 'Årsregnskapsforskriften for banker, kredittforetak og finansieringsselskaper' til å ikke utarbeide kontantstrømvørsikt i delårsregnskapene.

Note 2 – Bruk av estimater og skjønnsmessige vurderinger

Foreningens regnskapsavleggelse vil i noe grad være basert på estimater og skjønnsmessige vurderinger. Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende, og er basert på historiske erfaringer og forutsetninger om fremtidige hendelser som anses sannsynlige på balansetidspunktet. Det er knyttet usikkerhet til de forutsetninger og forventninger som ligger til grunn for anvendte estimater og skjønnsmessige vurderinger. De regnskapsmessige estimatene vil derfor sjeldent være fullt ut i samsvar med endelig utfall, og representerer en risiko for fremtidige vesentlige endringer i balanseført verdi på finansielle instrumenter.

Nedskrivning på utlån

Etter IFRS 9 skal en måle forventet kreditttap på en måte som gjenspeiler et objektivt sannsynlighetsveid beløp som fastsettes ved å vurdere en rekke mulige utfall, tidsverdien av penger og rimelige og dokumenterbare opplysninger knyttet til fortid, nåtid og fremtidige økonomiske forhold.

Metoden for måling av forventet kreditttap avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden førstegangsinnregning da dette vil være avgjørende for hvorvidt nedskrivningene baseres på 12 måneders forventet tap eller forventet tap over levetiden.

Dette innebærer at beregningene vil være basert på skjønn blant annet knyttet til hvordan en definerer hva som utgjør en vesentlig økning i kredittrisiko og hvordan en tar høyde for fremtidsrettet informasjon. Modellen for beregning av forventet tap er beskrevet i note 1, og note 12 i årsrapport 2020.

Utlånsporteføljen til KfS består i sin helhet av utlån til norske sparebanker og utlånsporteføljen har historisk hatt lave tap.

Virkelig verdi for finansielle instrumenter

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked, fastsettes ved å bruke ulike verdsettelsesteknikker. I disse vurderingene baserer foreningen seg i størst mulig grad på markedsforholdene på balansedagen. Dersom det ikke er observerbare markedsdata gjøres det antagelser om hvordan markedet vil prise instrumentet, for eksempel basert på prising av tilsvarende instrumenter.

I verdsettelsene kreves det utstrakt bruk av skjønn, blant annet ved vurdering av kredittrisiko, likviditetsrisiko og volatilitet. En endring i en eller flere av disse faktorene kan påvirke fastsatt verdi for instrumentet. Virkelig verdi for finansielle instrumenter framgår av note 9.

Note 3 - Segment og utlånsfordeling

(I mill. kr)

Foreningens virksomhet er rettet mot segmentet sparebanker. Der KFS tilbyr mellomlange og langsiktige lån til sparebanker.

Utlån fordelt etter fylke	30.09.2021		30.09.2020		31.12.2020	
	Antall banker	Utlån	Antall banker	Utlån	Antall banker	Utlån
Agder	6	450	6	625	6	625
Innlandet	2	41	1	55	1	35
Møre og Romsdal	4	426	3	330	3	380
Nordland	3	240	3	220	3	220
Oslo	1	30	1	60	1	60
Rogaland	2	370	2	380	2	380
Trøndelag	10	915	8	850	8	875
Vestfold og Telemark	4	440	3	450	3	450
Vestland	4	555	4	505	4	505
Viken	5	470	5	540	5	490
Sum	41	3 937	36	4 015	36	4 020

	Antall lån	Forfall 2021	Forfall 2022	Forfall 2023	Forfall 2024	Forfall 2025	Forfall 2026	Totalt
2017	8		131					131
2018	23	75	665					740
2019	36	50	405	445	465			1 365
2020	16	20	90	225	125			460
2021	32	50	0	80	600		511	1 241
Sum	115	195	1 291	750	1 190	0	511	3 937

Engasjementsstørrelse	30.09.2021			30.09.2020		
	Mill. kr	%	Antall banker	Mill. kr	%	Antall banker
0 – 10 mill.	16	0 %	2			
11 – 25 mill.	45	1 %	2			
26 – 50 mill.	405	10 %	9	80	2 %	2
51 – 75 mill.	285	7 %	4	585	15 %	9
76 – 100 mill.	935	24 %	10	1 050	26 %	11
Over 100 mill.	2 251	57 %	14	2 300	57 %	14
Sum	3 937	100 %	41	4 015	100 %	36

Gjennomsnittlig engasjementsstørrelse er pr. 30.09.2021 kr 96 mill.

Låntakere gruppert etter forvaltningskapital og lån	Antall låntakere	Samlet lån
Forvaltningskapital over 10 mrd.	1	100
Forvaltningskapital 5 - 10 mrd.	10	1 075
Forvaltningskapital 3 – 5 mrd.	18	1 491
Forvaltningskapital 1 – 3 mrd.	11	1 211
Forvaltningskapital under 1 mrd.	1	60
Sum	41	3 937

Note 4 – Netto renteinntekter

(i mill. kr)

	3. kvartal 2021	3. kvartal 2020	Hittil i 2021	Hittil i 2020	Året 2020
Renteinntekter					
Renteinntekter av utlån til kunder	10,37	11,58	35,07	64,84	75,70
Renteinntekter obligasjonsplasseringer	0,27	0,27	0,93	1,37	1,67
Sum renteinntekter	10,64	11,86	36,00	66,22	77,37
Rentekostnader					
Rentekostnader av ansvarlig lånekapital	0,01	0,01	0,07	0,15	0,18
Rentekostnader obligasjoner	9,22	10,51	31,66	60,13	69,79
Andre rentekostnader	0,18	0,18	0,58	0,73	0,90
Sum rentekostnader	9,41	10,71	32,31	61,02	70,87
Netto renteinntekter	1,23	1,15	3,69	5,20	6,50

Note 5 – Risikoklassifisering

Norske sparebanker representerer en god risikoklasse. Ingen norsk sparebank har påført sine kreditorer tap siden 1934. Sparebankene er underlagt omfattende tilsyn ved Finanstilsynet og utviklingen i den enkelte bank følges opp av markedsaktører og analytikere.

I sin kredittvurdering av låntakerne legger KfS til grunn det omfattende kredittanalysearbeid som utføres av ratingbyråer, norske meglerhus og banker. Det er i dag flere ulike meglerhus og banker som gir kredittscore eller «skyggerating» til alle norske sparebanker. De største sparebankene har også offisiell rating fra en eller flere anerkjente internasjonale ratingbyråer.

Dersom banken har en offisiell rating fra et ratingbyrå, legger KfS denne til grunn i sin risikoklassifisering. Men dersom banken ikke har en offisiell rating, legger KfS til grunn den kredittscore eller «skyggerating» den enkelte sparebank har hos DNB Markets og Sparebank 1 Markets. Styret i KfS fastsetter en kredittramme på den enkelte bank. For å få en kredittramme må en bank ha en estimert kredittkarakter (rating) på BBB- eller bedre i et flertall av de eksterne ratinganalyser som KfS benytter ved kredittvurdering av bankene på det tidspunktet lånet innvilges. Kredittkarakter er hentet fra en skala fra AAA (best) til C (dårligst). Karakteren beskriver låntakerens kredittverdighet og evne til å møte sine forpliktelser. Karakteren BBB- (investment grade) eller bedre reflekterer god kredittverdighet og god evne til å møte sine forpliktelser.

Tabellen under som gir en oppsummering av samlet utlånsvolum til sparebankene pr. 30.09.21 fordelt på ratingklasse.

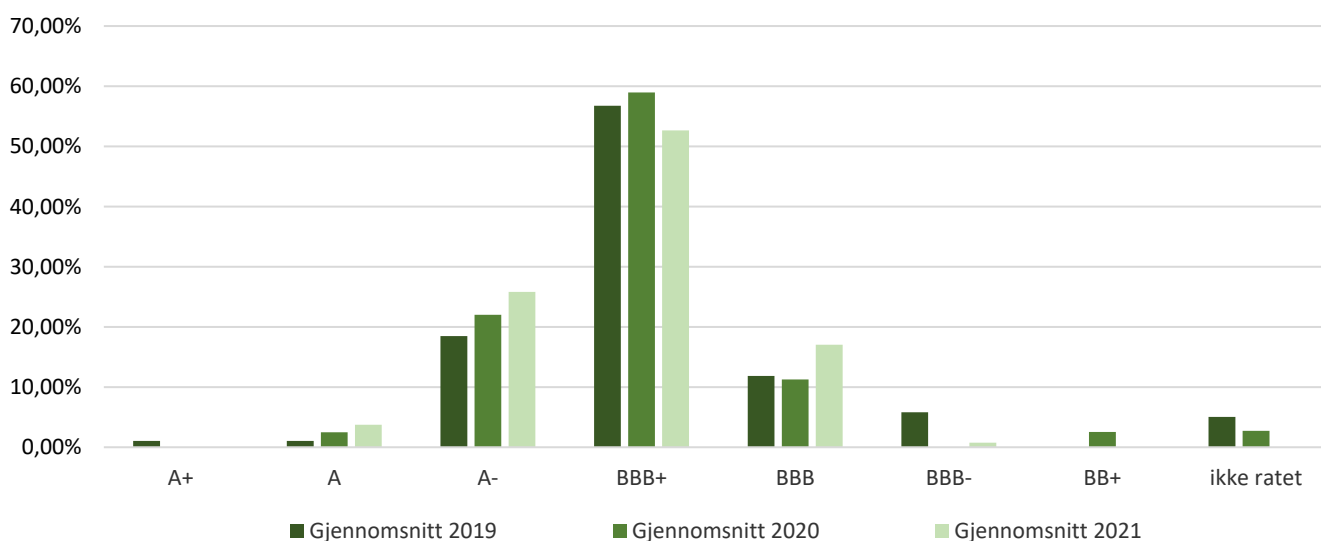
Kredittkarakter *)	DNB 1)	Spb 1 Markets 2)	Gjennomsnitt
A+	0,00 %	0,00 %	0,00 %
A	0,00 %	7,49 %	3,75 %
A-	27,20 %	24,41 %	25,81 %
BBB+	61,11 %	44,20 %	52,65 %
BBB	10,16 %	23,90 %	17,03 %
BBB-	1,52 %	0,00 %	0,76 %
BB+	0,00 %	0,00 %	0,00 %
ikke ratet	0,00 %	0,00 %	0,00 %
	100,0 %	100,0 %	100,0 %

1) DNB Markets Bank Report 2021/1

2) Sparebank 1 Markets Bank Report 1Q 2021

I figuren under har vi sammenstilt kredittratingen av utlånene i 2021 med tilsvarende tall for 2020 og 2019. Det har det siste året vært en vekst i engasjement med A- og BBB rating, og en lavere prosentandel BBB+. Andelen som ikke er ratet har også blitt redusert de siste årene, og er nå null.

Utlånsportefølje etter rating og volum (NOK)

Selv om alle låntakere i KfS er klassifisert i samme risikoklasse gjennomføres det en prisdifferensiering, slik at de som er best ratet, får en lavere pris enn de som er svakest ratet. Gjennom dette får man også med de godt ratede bankene som låntakere. Dermed blir gjennomsnittlig porteføljekvalitet høyere og risikospredningen bedres.

Renterisiko

Renterisiko er eliminert ved at alle innlån, utlån og plasseringer gjøres til flytende rente. Gjennom at innlån og utlån i tillegg har lik løpetid, like termindatoer og regler for renteregulering har KfS heller ikke nevneverdig renterisiko. Etersom alle aktiva og passiva følger 3 måneders flytende rente og over 95% av aktiva og passiva er matchet med identiske renteregulering- og termindatoer gjøres det ikke beregninger av renterisiko.

Likvidetsrisiko

Utlån til bankene blir gitt med like lang løpetid som de korresponderende innlån. KfS har ingen plikt til å sikre refinansiering av bankenes lån og foretaket har derfor liten refinansieringsrisiko.

Note 6 - Tap på utlån

(I mill. kr.)

Utlånsporteføljen til KfS består i sin helhet av utlån til norske sparebanker. KfS benytter offentlig tilgjengelig ratinger, og/eller kvalitative creditscores som estimat på våre engasjements misligholdsansynlighet, og til å vurdere signifikante endringer i denne. Historisk har ikke sparebankene påført kreditorer særlige tap. I årene etter finanskrisen har bankene også fått en mer og mer robust kapitalstruktur. KfS sitt utgangspunkt er at kundenes balanser er av en slik kvalitet at vi ved mislighold ikke vil være spesielt tapsutsatt, og at LGD følgelig må være tilnærmet lik 0. Tapsmodellen er ytterligere beskrevet under note 1 i årsrapporten for 2020.

	Nedskrivninger				Utlån			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totale nedskrivninger	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totale utlån
Tapsavsetninger 01.01.2021	-	-	-	-	4 020,00	-	-	4 020,00
Fra Nivå 1 til Nivå 2	-	-	-	-	-	-	-	-
Fra Nivå 1 til Nivå 3	-	-	-	-	-	-	-	-
Fra Nivå 2 til Nivå 3	-	-	-	-	-	-	-	-
Fra Nivå 3 til Nivå 2	-	-	-	-	-	-	-	-
Fra Nivå 2 til Nivå 1	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilgang nye engasjementer	-	-	-	-	1 291	-	-	1 291,00
Avgang engasjementer	-	-	-	-	-1 374	-	-	-1 374,00
Endret tapsavsetning for eng. som ikke har migrert	-	-	-	-	-	-	-	-
Tapsavsetninger 30.09.2021	-	-	-	-	3 937,00	-	-	3 937,00

Note 7 – Innlån

(I mill. kr.)

	30.09.2021	30.09.2020	31.12.2020
Sertifikat og andre kortsiktige låneopptak	-	-	-
Obligasjonsgjeld	3 956	3 935	3 935
Egne ikke amortiserte sertifikat/obligasjoner	50	-	-
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	3 906	3 935	3 935

ISIN NUMMER	PÅLYDENDE	RENTE	1. OPPTAK	FORFALL	BOKFØRT 30.09.2021
NO0010812183 - KFS54 PRO	455	3 MND NIBOR + 0,80 %	11.12.2017	11.11.2022	456
NO0010820996 - KFS55 PRO	510	3 MND NIBOR + 0,63 %	11.04.2018	11.05.2022	510
NO0010835267 - KFS56 PRO	300	3 MND NIBOR + 0,53 %	29.10.2018	29.11.2021	250
NO0010842362 - KFS57 PRO	415	3 MND NIBOR + 0,80 %	01.02.2019	10.02.2023	416
NO0010842891 - KFS58 PRO	290	3 MND NIBOR + 0,90 %	07.02.2019	29.11.2023	291
NO0010847122 - KFS59 PRO	330	3 MND NIBOR + 0,55 %	15.03.2019	08.04.2022	330
NO0010850134 - KFS60 PRO	545	3 MND NIBOR + 0,74 %	12.04.2019	12.04.2024	548
NO0010868474 - KFS61 PRO	410	3 MND NIBOR + 0,69 %	11.11.2019	11.11.2024	411
NO0010921372 - KFS62 PRO ESG	436	3 MND NIBOR + 0,54 %	03.02.2021	03.02.2026	436
NO0010921380 - KFS64 PRO ESG	190	3 MND NIBOR + 0,39 %	03.02.2021	03.05.2024	190
NO0010110439 - KFS63 PRO	75	3 MND NIBOR + 0,52 %	28.09.2021	28.09.2026	75
Sum	3 956				3 913
Egenbeholdning	50				
Netto	3 906				

Note 8 - Kapitaldekning

(i mill. kr.)

Kapitaldekningsreglene setter krav til kapitaldekning for finansforetak. KfS rapporterer kapitaldekningen etter standardmetoden. Kapitaldekningsreglene setter et minimumskrav på 8% ansvarlig kapital i forhold til en risikovekting av poster i og utenfor balansen, samt krav om ulike buffere som skal dekkes av ren kjernekapital.

	30.09.2021	30.09.2020	31.12.2020
Medlemsinnskudd	137,43	146,85	148,35
Overkurs	0,02	0,02	0,02
Annen egenkapital	10,42	10,20	10,20
Fradrag i ren kjernekapital	-3,66	-	-
Sum ren kjernekapital	144,20	157,06	158,56
Sum kjernekapital	144,20	157,06	158,56
Egenkapitalbeviskapital	50,00	50,00	50,00
Fradrag i ansvarlig kapital	-0,60	-	-
Sum tilleggskapital	49,40	50,00	50,00
Sum ansvarlig kapital	193,60	207,06	208,56
Risikovektet beregningsgrunnlag	845,61	841,19	850,58
Samlet minimumskrav til ansvarlig kapital	122,61	121,97	123,33
Kapitaldekning	22,89 %	24,62 %	24,52 %
Kjernekapitaldekning	17,05 %	18,67 %	18,64 %
Ren kjernekapitaldekning	17,05 %	18,67 %	18,64 %
Uvektet kjernekapitaldekning	3,50 %	3,78 %	3,81 %
Spesifikasjon av samlet kapitalkrav			
	30.09.2021	30.09.2020	31.12.2020
Kredittrisiko			
Institusjoner			
20 %	64,74	64,62	64,96
50 %			
100 %	1,54	0,99	1,40
Obligasjoner med fortrinnsrett			
10 %	0,24	0,56	0,56
Sum kapitalkrav kredittrisiko	66,52	66,17	66,92
Sum kapitalkrav operasjonell risiko	1,12	1,12	1,13
Sum CVA-risiko	-	-	-
Bufferkrav			
Bevaringsbuffer (2,5%)	21,14	21,03	21,26
Motsyklisk buffer (1% 13.03.20)	8,46	8,41	8,51
Systemrisikobuffer (3%)	25,37	25,24	25,52
Sum bufferkrav	54,96	54,68	55,29
Minimumskrav ansvarlig kapital	122,61	121,97	123,33

KfS benytter følgende metoder for fastsettelse av beregningsgrunnlaget:

Kredittrisiko:	Standardmetoden
Operasjonell risiko:	Basismetoden
CVA-risiko:	Standardmetoden

Note 9 – Klassifisering av finansielle instrumenter

(I mill. kr.)

30.09.2021

Eiendeler	Finansielle eiendeler og gjeld til amortisert kost	Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Ikke finansielle eiendeler og forpliktelser	Sum
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	103,37			103,37
Utlån til kunder	3 942,52			3 942,52
Sertifikater, obligasjoner og andre verdipapirer		70,45		70,45
Andre eiendeler			0,99	0,99
Sum eiendeler	4 045,89	70,45	0,99	4 117,32
Forpliktelser				
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	3 918,58			3 918,58
Annen gjeld og forpliktelser			1,47	1,47
Sum forpliktelser	3 918,58	-	1,47	3 920,05

30.09.2020

Eiendeler	Finansielle eiendeler og gjeld til amortisert kost	Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Ikke finansielle eiendeler og forpliktelser	Sum
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	18,55			18,55
Utlån til kunder	4 020,15			4 020,15
Sertifikater, obligasjoner og andre verdipapirer		115,58		115,58
Andre eiendeler			0,94	0,94
Sum eiendeler	4 038,70	115,58	0,94	4 155,22
Forpliktelser				
Sum egenkapital	3 945,88			3 945,88
Annen gjeld og forpliktelser			1,82	1,82
Sum forpliktelser	3 945,88	-	1,82	3 947,69

31.12.2020

Eiendeler	Finansielle eiendeler og gjeld til amortisert kost	Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Ikke finansielle eiendeler og forpliktelser	Sum
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	33,93			33,93
Utlån til kunder	4 025,74			4 025,74
Sertifikater, obligasjoner og andre verdipapirer		96,59		96,59
Andre eiendeler			0,22	0,22
Sum eiendeler	4 059,66	96,59	0,22	4 156,46
Forpliktelser				
Sum egenkapital	3 945,88			3 945,88
Annen gjeld og forpliktelser			1,80	1,80
Sum forpliktelser	3 945,88	-	1,80	3 947,68

Note 10 – Finansielle instrumenter til virkelig verdi

(I mill. kr.)

30.09.2021	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle eiendeler				
Sertifikater, obligasjoner og obligasjonsfond	17,72	52,73	-	70,45
Sum	17,72	52,73	-	70,45

30.09.2020	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle eiendeler				
Sertifikater og obligasjoner	29,67	85,91	-	115,58
Sum	29,67	85,91	-	115,58

31.12.2020	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle eiendeler				
Sertifikater og obligasjoner	4,71	91,88	-	96,59
Sum	4,71	91,88	-	96,59

Nivå 1: Verdsettes ved bruk av noterte priser i aktive markeder

Markedspris på balansedagen er benyttet. Priser fremkommer som eksternt observerbare priser, kurser eller renter fra en børs, forhandler, megler eller lignende, og prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner på armlengdes avstand. I kategorien inngår blant annet børsnoterte aksjer og obligasjonsfond.

Nivå 2: Verdsettelse ved bruk av observerbare markedsdata

Verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene, og som også inkluderer noterte priser i ikke aktive markeder. Verdien er basert på nylige observerbare markedsdata i form av en transaksjon i instrumentet mellom informerte, villige og uavhengige parter.

Nivå 3: Verdsettelse på annen måte enn basert på observerbare markedsdata

Hvis fastsettelse av verdi ikke er tilgjengelig ved bruk av nivå 1 eller 2 benyttes verdsettelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon. Instrumenter i denne kategori verdsettes etter metoder som er basert på estimerte kontantstrømmer, vurdering av eiendeler og gjeld i selskaper, og modeller hvor vesentlige parametere ikke er basert på observerbare markedsdata eller eventuelle bransjestandarder.

Note 11 – Netto gevinst / tap på finansielle instrumenter

(I mill. kr.)

	3. kvartal 2021	3. kvartal 2020	Hittil i 2021	Hittil i 2020	Året 2020
Netto gevinst/tap på finansielle eiendeler til <u>virkelig verdi</u>					
Netto gevinst/tap på rentebærende verdipapirer	-0,07	0,09	-0,12	0,13	0,14
Netto gevinst/tap på finansielle eiendeler til <u>amortisert kost</u>					
Netto gevinst/tap på rentebærende verdipapirer	-	-	-	-	-
Netto gevinst tap på finansielle instrumenter	-0,07	0,09	-0,12	0,13	0,14

Note 12 - Rentederivatavtaler

KfS anvender de vanligste finansielle instrumenter utenom balansen for å styre KfSs renterisiko. KfS har per 30.09.2021 ingen valutarisiko eller inngåtte avtaler om sikringsforretninger.

Note 13 - Egenkapitalbeviskapital

KfS hadde ved per 30.09.2021 en egenkapitalbeviskapital på kr 50 millioner fordelt på 50 000 egenkapitalbevis pålydende kr 1 000. Egenkapitalbeviskapitalen ble tegnet til kurs 103 og ble innbetalt 18. mai 2004.

Egenkapitalbeviskapitalen regnes fra 2014 med som tilleggskapital i kapitaldekningen. Egenkapitalbevisene var ved utgangen av 3. kvartal 2021 eiet av til sammen 42 sparebanker og Eiendomskreditt. Egenkapitalbevisenes omsettelighet er i henhold til vedtektene begrenset og betinget av samtykke fra styret i KfS, jfr. allmennaksjeloven §§ 4-15 til 4-17. Egenkapitalbevisene som er registrert i Verdipapirsentralen er ikke børsnotert.

Egenkapitalbevisene med antall egenkapitalbevis per 30.09.2021:

Arendal og Omegns Sparekasse	740	Skudenes & Aakra Sparebank	560
Aurskog Sparebank	920	Sogn Sparebank	1 380
Berg Sparebank	460	Sparebank 1 Sørøst-Norge	2 760
Blaker Sparebank	460	Sparebank 1 Modum	920
Eiendomskreditt AS	5 000	Sparebank 1 Nordvest	1 380
Etne Sparebank	550	Sparebank 1 Ringerike-Hadeland	920
Evje og Hornnes Sparebank	460	Sparebank 1 Søre Sunnmøre	920
Fana Sparebank	920	Sparebank 1 Østfold Akershus	1 380
Flekkefjord Sparebank	920	Sparebank 1 Østlandet	920
Haltdalen Sparebank	920	Sparebank 68 Grader Nord	920
Haugesund Sparebank	920	Sparebanken Narvik	920
Hegra Sparebank	690	Sparebanken Sogn og Fjordane	3 220
Helgeland Sparebank	1 840	Sparebanken Vest	4 140
Hemne Sparebank	550	Sparebanken Øst	2 760
Hjelmeland Sparebank	920	Spareskillingsbanken	920
Jæren Sparebank	920	Søgne og Greipstad Sparebank	1 200
Larvikbanken	920	Tolga-Os Sparebank	690
Lillesands Sparebank	460	Valle Sparebank	460
Luster Sparebank	460	Voss Sparebank	1 840
Nidaros Sparebank	920	Ørland Sparebank	460
Orkla Sparebank	460	Åfjord Sparebank	460
Romsdal Sparebank	460		

